POLOTE LETA
EPESESE SOSI EPATAMO OSIYODILIYA

1 Na ebe Polotela, Ya:su Kelisote ebeno sosi
wagilima: iyaiya opamo daliboliya, ebe wokopi
magumulo na ebe idila, mabu Godote ebeno ubilo
na ebema: laweniya. Ebema: la: piyate Epesese
duliyomololo Godokono epoma: eba eda:onalo
Ya:su Kelisoko magumulo nanitabolo dilukuli-
awenama, nale me leta la:tamo palibomo.
2 Modobola aimano Nabiwi Godoko ega:walo
Kawodawa Ya:su Kelisoko iba:te ibino nilakapo
tanalo ega:walo milo la:tamo nikalaema:ta.

*Godote Kelisokono Woko Magumudo Wade-
wade Tanalo Bilibilinomo Atamo Dikaeamena*

3 Numa:la:, aimano Kawodawa Ya:su
Kelisokono Nabiwi ebe Godotela, ebene ale
Kelisoko magumulo dilukulinama:, ebete ebe
tanalodo a wadenomamo kowalubinama: ebeno
Unu Duliyomololo kebe wadewade tanalate
da:pola:na ebe tanalo bilibilinomo ebete atamo
gito ikaeamena. Me mabuma: modobola ale ebe
kemoiomalema:!
4 Nanitabola, me opo osiyodilo wagilimia:no
dopamo ebete a uwateiya, ale Kelisokono
woko magumudo ebeno epoma: eba eda:onalo,
kuba da:pesonomo idite agodolo itana:no ale
ebeno ololo apulo talenanomolo eba kunu
kelamota:onama:. Iyo, iyalo tetenomolo

ale awokalaoa:no ebete a nilakapolo eba
malagidiloenalo
5 ebeno ubi tanalo ebo iyatiya, ebe a:ka:tuwa:
ebe kekalakalaima: ebete a uwatete Ya:su Ke-
lisokono woko magumudo a ebeno nani gudima:
ka:midima:.
6 Ebema: numa:la:, ebete poko kawonomamo
demalagidilona ebe Gudugodone ebeno wade ni-
lakapo tanalonomo atamo gito dikaeamiya, ebe
mabuma: modobola ale ebe kemoiomalema:!
7-8 Nanitabola, Kelisokono kalimate
deka:ka:liya, Godote a ebe kalimamo uwatete
aimano kuba osiyodilole tanalo egeboleamete
Saitanakono idoko motone gito wagaiya.
Numa:la:, ebete iyaiya tanalo bilibilinomo eba
iyatawalo ebeno mulo wokinomodo kebe tanalo
atamo kawonomamo dikaeamiya, ebe nilakapo
tanalono wade tanalo beda: kawonomola:ka:!
9-10 Ebema: numa:la:, Godote ebeno ubilo
kalakalago diyatiya ebe nopo ebete dopamo
owaminiya, wiyasiya me tetelo ebete ebe no-
pono tanalo atamo ma kunu awokalimiya, ebete
ebeno wade woko Kelisodo kopoliyamene. Iyo,
ebete me opolo ega:walo Unu Duliyomololo kebe
epo ega:walo uliyana ega:walo inamabu ega:walo
tanalo epetapi bilibilinomo dosiyodiloliya, iba:te
wadenomamo ka:pola:nama: ebete ibi bilibili-
nomo kapiya wokiamo kapiyakobi midilite Ke-
lisote ibino Kawo Elawodawama: keda:nama:
ebe ebo kiyatimene. Ebema: kalakala ka-
wonomola, Godote kebe tete wadenonomoma:
degemene, ebe tetenomolo me nopono tanalote
nanitabonomolo ebo kemaigamene!
11 Nanitabola, kebe tanalo bilibilinomate me

opolo ega:walo Unu Duliyomololo demaimiona, ebe tanalate Godokono ubi tanalo kapiyado maimionaka, iyo, me opo osiyodilo wagilimia:no ebete dopamo ebeno wade wokido diyatiya, ebe nopono iyaiya tanalo iyama: ka:midilima: tanalo idite a:kemaigamene. Ebema: a awokalaoa:no Godote a mabuma: ebeno ubi keba kunu kiyatiyale, ebete eba kunu osiyodiliya, iyo, ebete a Kelisoko magumulo uwatete a ebeno epoma: ebo midiya.

12 Numa:la:, a Yu epo magumulo piyate Kelisoko dopamo nanitabokobi da:midiyama:, Godote ebeno nopo atamo dopamo ebema: awokalimiya ale ebeno wade osiyodilo tanaloma: ebe kemoionama:.

13 Wiyasiya me tetelo la: Yua:piate Godokono epoma: atumu a:keda:imata, iyo, la: Godokono nani tabono iyaiya tanalo dolowiaima, ebe Wade Tabono tanalodo la:imano igilo mula: tanalote eba awokalalo, la: Kelisoko nanitabokobi ebo midimata. Ebema: la:le Godokono nani gudima: eda:o tanalo kawokalima:ema:, ebete ebe atu tetelo ebeno Uliyana la:tamo ikalamiata, dopamo ebete nanitabonomolo keba kunu kegiyale eba kunu.

14 Numa:la:, Godokono Uliyanate a nanitabokobi midipi bilibilinomo magumulo bokolina, ebema: a iyatawanomola kebe wadewade tanalate aimano Nabiwi Godogodolo a mabuma: da:pola:na, ebe tanalo bilibilinomate a ebeno guda:tamo nanitabonomolo kemaimioma:na:, iyo, ebe tete ebe ebete a me opono temeteme tanalo bilibilinomone

dowagaimene ebe kalakala tetela. Nanitabola, ebe tetelo ale ebeno wade osiyodilo tanaloma: ebe kawonomamo kemoiomalema:!

Polote Epesese Sosi Epono Tanaloma: Godotamo Da:towetoweonaki

15 Me mabuma: la:le Kawodawa Ya:suko nanitabokobi da:mida:wenama ega:walo la:le Godokono epo bilibilinomo epetapi nilakapolo demalagidilola:wenama, na Polote ebe netewa tanalo dolowimo,

16 ebe tetene wagilimite me teta:mo pemaiga nale la:imano tanaloma: kalakala tabo Godotamo ebema: adipatenakomo, iyo, ebe tanalote nagodolo kolopoligona:. Ebene naimano towetowe tabo ge magumulo nale la: eba malagidilolenalo

17 Godoko ma kunu ananakomo, ebeno nanitabo tanalo dawokalimina ega:walo mulo woki epatamo dikalamena ebete ebe Uliyana la:tamo kikalametama:, mabu nanitabola, ebe Uliyanate la: magumulo eba okolinalo, ebete la: ka:modoboilaema:ta la:imano tepo magumulo Godokono nanitabo tanalo kiyatawaema:. Numa:la:, ebe Godo ebe aimano Kawodawa Ya:su Kelisote ebeno Godoma: deka:mina ebe Elawodawala, iyo, ebe kawo alonomo magumulo dokolina ebe Nabiwila.

18 Ebene nale tanalo idima: ebe walo ma kunu ka:toweomenakomo, ebete la:imano tepo magumuno gigiyu na:ilaemene la:le ebeno iyaiya tabono nanitabo tanalo kiyatawaema:. Eba kunu la: me tanalo kiyatawaomamota, ebete la: nanitabolo eka:la:miata la:le Kelisokono pe tanaloma: olowiolo wadenomamo

kilukula:wenama:. Ega:walo la:le tanalo idi ma kunu ka:kiyatawaomamota, ebete la: ebeno epatamo kebe tepo magumuno dogodogo tanalo ikalaema: nanitabonomolo degiya, ebe tanalono wade tanalo beda: kawonomola:ka:!

19-20 Iyo, ebe tetelo la: me tanalo idi atumu ka:kiyatawaomamota, a nanitabokobi midipi magumulo woko dosiyodilona ebeno elawote kawonomoma: eda:na, idawano elawote ebe elawo a:kodolinamene.

Nanitabola, Godote ebe atu elawo kawonomamo Kelisoko a:e magumune dadipatiya, ebe ebeno Unu Duliyomolamo magatate ebeno tumudi apuno Kawo Elawodawano okoli baiamo gito nowodimiya.

21 Ebe mabuma: Kelisote ebolo Kawo Elawodawama: eba neda:nalo, ebeno elawote iyaiya nopopi bilibilinomono elawo nodoilina, iyo, ibi magumulo piyate elawoelawonomoma: deda:ona ega:walo piyate elawoelawodopoma: deda:ona, piyate Unu Duliyomololo woko dosiyodilona ega:walo piyate me opolo woko dosiyodilona, ibi bilibilinomate ebeno ubi tanalamo na:tudila:ona. Ega:walo kalakala kawonomola, iba:te me tetelo keba kunu kowagelene, iba:te eba kunu uwomua: uwomua: tetelo ebe kapiyatamo nanitabonomolo ba:tudila:onama:na:!

22 Iyo, nanitabola, Godote ebeno elawo kawonomo Kelisotamo eba kunu ikamiya, ebema: Kelisote tanalo bilibilinomono Kawodawanomoma: eba eda:nalo, Godote ebetamo elawo atumu a:kikamiya sosi epono Watodawama: keda:nama:.

23 Ebema: sosi epo ebe Kelisokono apela,

mabu ebete iyalo tetenomolo Unu Duliyomololo ega:walo me opo kawonomolo kebe wadewade woko kowagilamiyale, ebe iyaiya woko eba opoliyalelo ebete a sosi epodo ebeno wade-nonomo uwomu woko osiyodilona.

2

Godote Nanitabokobi Midipi A:e Magumune Wagailite Ibi Igilokobi Da:midiliya

1 Ebema: numa:la:, la: dopamo Godokono ubi tanalamo tudila:oa:no kuba osiyodilole magumulo eba ilukulinalo, la:le a:elaopima: eda:onaimata.
2 Ebe tetelo la:le me opono kuba osiyodilole gabodo eba tolamenalo, kebe Kubadawate Godotamo tudila:oa: epo magumulo woko dosiyodilona, la:le ebe dawano uliyana waloma:tanaimata. Iyo, tobolo unulo dilukuliona ebe kubakuba uliyanate potamo da:tudila:ona, la:le dopamo ebe atu Kubadawa la:imano Kawo Elawodawama: midinaimata.
3 Nanitabola, dopamo a bilibilinomate kuba osiyodilolepi epetapiago kapiyakobi olowite eba kunu ilukulinaima:, iyo, ale aimano kateneno kubakuba ubi tanalo kawonomamo eba malagidilolenalo aimano apeno iyaiya kuba wokino tanalamo gito tudila:onakima:. Me mabuma: ale me opo epo epetapima: eba eda:onalo, Godote a bilibilinomono tepo magumuno kuba tanaloma: kawonomamo dowate aimano kuba osiyodilole tanalono wiya ikaeaema: ebo giya.

4 Wiyasiya kalakala kawonomola, Godote a
nilakapolo eba malagidiloenalo ebeno nilakapo
atamo kawonomamo awokalimina,
5 ebema: kebe tetelo ale aimano kuba osiyo-
dilole magumulo a:elaopima: deda:onaima:, ebe
tetelo ebete Kelisokono osiyodilo tanalodo a uwa-
tete igilokobi gito midiya. Iyo, ebete ebeno
nilakapo tanalamo la:imano igilo eba kunu
mula:lelamiyata,
6 ebema: nanitabola, Godote Kelisoko a:e magu-
mune keba kunu kadipatiyale, a nanitabokobi
midipiate eba:go kapiyama: deda:iyama:, ebe
tetelo Godote a atumu igilamo eba kowadi-
paeatelo ebete ubi ebo iyatiya, ale ebeno Unu
Duliyomololo Kelisokono Kawo Elawodawano
elawo magumulo eba:go kapimiya ka:pola:nama:.
7 Numa:la:, Godote ebeno nilakapo
Ya:su Kelisokono osiyodilo tanalodo atamo
dawokalimiya, ebe nilakapo tanalote
kawonomoma: deda:na, ebete ebe tanalo
uwomua: uwomua: tetelo kawokaliminama:
aimano igilo ebema: mula:leamiya.

8 Ebema: nanitabola, la: Godoko nanitabokobi
da:mida:ima, ebe tanalodo ebete ebeno nilakapo
tanalamo la:imano igilo a:mula:lelamiata. Iyo, la:
a:ka:tuwa: la:imano wade osiyodilo tanalo ida:mo
la:imano igilo mula: tanalo kelawa:wea:, wiyasiya
me tanalo Godokono gito ikame tanalola,
9 ebema: lumagite ebeno igilo mula: tanaloma:
amamalo ebe a:ka:tuwa: ebe adipatema: mod-
oboa:.
10 Ebema: numa:la:, me tanalo nanitabola, a
nanitabokobi midipi ebe Godokono iyaiya woko

osiyodilole tanalola, iyo, ebete Ya:su Kelisokono osiyodilo tanalodo a olioli epoma: a:midiya, ale ebeno woko eba osiyodilonalo wadewade tanalo kosiyodilolenakoma:. Nanitabola, a awokalaoa:no ebete ebeno ubi iyalo iyatiya ale walone tetelo me iyaiya tanalo wadenomamo kosiyodilolenakoma:.

Yu Epo Ega:walo Yua:pi Iba:te Kelisoko Magumulo Kapiya Epoma: Deda:ona

11 Ega:walo me tanalo idila. Yu dubate ibi a:ka:tuwa: Godokono tama itamida pukala lawepima: eba ka:la:minalo, la: piyate Yua:pi magumulo dawokalawiyama, iba:te la: Godokono pukala lawea:pima: ka:la:minakota. Iyo, iba:te ma kunu gelana la: Godokono epoa:, mabu iba:te ibino apelo kebe tama itamida tanalo me opo epono wokiamo delawiya, ebe tanalo Godokono ubi tanaloma: gelalo kawonomamo malagidilona. Wiyasiya numa:la:, la: Yua:pi epetapi piyate nanitabokobi da:mida:wenama la: atumu Godokono epolata, ebema: la: dopamo la:imano nanitabokobi midia: tetelo keba kunu kilukula:wenaima, modobola la: ebe kuba tagala okoli tanalo wadenomamo nemalagidilala:.

12 Ebe tetelo la: Kelisago kapiyama: keda:wenamia:, ega:walo la: kapelapima: eba eda:onalo Godokono nani Isalaela epago atumu kekapiyawenamia:. Ebe mabuma: Godote ibi kowalubilinama: ibino ewoniatamo kebe iyaiya nopo kalomoiyale ega:walo kebe iyaiya wade tabo ka:kiyawaiyale, la: ebe tanalo iyatawaoa:no la: Godogodone wade tanalo idi laema: olowiolo

kilukula:wenamia:, iyo, ebe tete geyageyanomolo la:le ebeno tanalo nanitabolo kiyatawawenamia:.

13 Wiyasiya kalakala kawonomola, la: piyate dopamo mululo dilukula:wenaima, Ya:su Kelisokono kalimate la:imano kuba egebolelaema: deka:ka:liya, ebe kalimado Godote la: me tetelo tataliamo emagaeliyata, iyo, ebete Kelisoko magumudo ebe wade tanalo nanitabonomolo osiyodiliya.

14 Ebema: numa:la:, Kelisote kewa olotolowalo Yu epo ega:walo Yua:pi kapiya epoma: da:midiliya, eba kunu ebe a:ka:tuwa: ebe ibino milo tanalono nopoma: midiya ibi magumulo epetapiate epetapiago walo gowelaokapoma:. Iyo, ebe netewa tanebapiate gowelao magumulo iyaiya ka:pola:nama: ibi tetenomolo dopamo ditanami, ebete ebe kala ga:dimi ebeno a:e tanalodo gito anabulimiya.

15-16 Nanitabola, Godote dopamo Mosesedo Yu epatamo dikalamiya, Kelisote ebe iyaiya Totomu Tabo ega:walo pukala tanalo iyabaiamo alomiya, mabu ebe ubila Yu epo ega:walo Yua:pi ebete ibi bilibilinomo uwatete kapiya oli epoma: eba midililo, iba:te walo gowelaoa:no ebe magumulo kapimiya kilukulionama:. Iyo, ebete kewa olotolowalo da:iya ebe tanalodo Yu epo ega:walo Yua:pi ibino gowelao tanalo nanitabonomolo anakapumiya, ega:walo ebe atu tetelo ebete ibi bilibilinomo uwatete Godokono namutupima: keda:onama: ibi ebetamo walo a:kemagaeliya.

17 Me mabuma: Kelisote me opamo pete ebeno Wade Tabo ma kunu pa:kiyawaiya, la: Yua:pi epetapi piyate Godogodone mululo dopamo

dilukuliawenaima ega:walo a Yu epo piyate ebe niyakabodopolo dilukulinaima:, a bilibilinomate gowelaoa:no kapimiya kilukulionama:.

18 Iyo, a Yu epo ega:walo la: Yua:pi a bilibilinomatamo modobo gabote itana, ale Kelisokono osiyodilo tanalodo aimano Nabiwi Godokono ololo apuamo ka:pelaema:, ebe gabo ebe ebeno kapiya Uliyanate dosiyodiliya ebe gabola.

19 Ebema: kalakala kawonomola, la: Yua:piate me tetelo Godokono ololo apulo kapelapimu kilukuliawena:, iyo, la: dopamo kapelapima: deda:wenaima ebe tanalo iyalo olopoligiya, ebema: me tetelo la: Godokono kapiya alailamepima: eba eda:onalo ebeno gudi epetapiago kapiya epoma: eda:onamata.

20-21 Ebema: nanitabola, la: Yua:pi ega:walo Yu epo nanitabokobi midipi, la: Kawodawa Godoko amamateno iya motolata, iyo, Ya:su Kelisote detena la: bilibilinomo ebe motoma: eda:onamata. Ebe a:ka:tuwa: ebe nokola keba kunula:ka: ebako talena motono aloma: eda:na, ebene ebete ebeno sosi wagilima: iyaiya daliboliya ebe wokopi ega:walo piyate Godokono woki awokalimipima: deda:ona ibi atumu, ibi bilibilinomo ebe motono kodakoda abo epetapima: eda:ona. Ebema: me tetelo ebete ebeno elawamo ebe motono iyaiya kewa modoboilamete eba moga:lamolelo unamo ebo adipatena,

22 ma kunu la: Yua:piate Kelisoko magumulo eba ilukulinalo, ebete la: ega:walo Yu epo nanitabokobi midipi, la: bilibilinomo kapimiya uwatetate ebeno moto eteno inamabuma: midilitate la: ebo moga:lamolenata, ebe moto Godokono

Uliyanate kebolo kokolinale ebe talena motola.

3

Godote Yua:piatamo Wade Tabo Kiyawao Woko Polotamo Dikamiya

1 Ebema: na Polote Ya:su Kelisoko mabuma:
idoko motolo eba okolinalo la: Yua:pi Godotamo
owadipalatelenakomata, iyo, nale ebeno tabo
la:tamo da:kiyawaonakomo ebe mabuma: gaba-
maniate na me idoko motamo iyatiniya.
2 La: dopamo nanitabolo olowimata Godote
me woko natamo ikanamiya, ebeno nilakapo
tanalote la: Yua:piatamo ditana nale ebe tanalo
la:tamo kawokalima:,
3 iyo, ebete dopamo kebe tanalo kowaminiyale,
me tetelo ebete ebe wamina nopono magumu na
iyatunamiya, nale ebe tanalo ebema: awokalim-
inakomo. Numa:la:, me leta magumulo na ebe
tanalo awokalima:tepamo,
4 ebema: la: naimano iyaiya tabo ka:la:miole
magumulo modobola la: Kelisokono wamina
nopono magumu wadenomamo nelawiyala:,
ebe tanalo ebe nale ebegodone dopamo
diyatawiyamo ebe tanalola.
5 Nanitabola, me opolo dopamo dilukulion-
amiya ebe iyaiya epono tetelo Godote me wamina
nopono magumu iba:tamo kawokaliminakia:,
wiyasiya kalakala kawonomola, a tetelo ebeno
Uliyanate ebeno wade-talena wokopiatamo
awokalimiya, ibi ebete ebeno sosi wagilima:
iyaiya daliboliya ega:walo piyate ebeno woki
awokalimipima: deda:iya ebe wokopila.

6 Ebema: numa:la:, me wamina nopono magumu ebe ma kunula. Me tetelo Yua:pi ega:walo Yu epo ibi bilibilinomate Wade Tabo nanitabokobi midi tanalodo Godokono wadewade walubi tanalo bilibilinomo kapimiya kuwatema:na:, ega:walo iba:te ebeno kapiya epoma: eba eda:onalo, Godote Ya:su Kelisodo ibi kowalubilima: kebe tabo dopamo nanitabolo ka:kiyawaiyale, ebe tabono tanalote ibi bilibilinomatamo kapimiya kemaigamene.

7 Nanitabola, ebeno woko na magumudo osiyodiloma: Godote ebeno iyanomo elawo ebeno nilakapolo natamo ikanamiya, iyo, ebe ikame tanalodo ebete na ebeno wokodawama: a:midiniya nale Ya:sukono Wade Tabo epatamo ka:kiyawaonakoma:.

8 Ebema: numa:la:, Godokono epo bilibilinomo magumulo piyate egegenomoma: deda:ona ibi magumulo na da:pesonomoma: eba eda:nalo, wiyasiya Godote na lawenete wade wokonomo natamo gito ikanamiya. Nanitabola, naimano woko ebe ebeno tabo Yua:piatamo kiyawao wokola, iyo, Kelisogodolo kebe dogodogo tanalonomate da:pola:na, ebete ebe wadewade tanalamo epono tepo magumu dowalubilinako, na ebe tanaloma: iba:tamo ebema: kiyawaonakomo.

9 Ega:walo Godote ulama epetapi bilibilinomolo dowaminanami, ebete me tetelo ebe wamina nopono tanalodo woko keba kunu kosiyodilonale, nale ebe epo epetapiatamo atumu akawokaliminakomo. Nanitabola, me opolo ega:walo tobolo unulo da:pola:na, Godoko ebe inamabu bilibili-

nomo osiyodiloledawama: eda:na, ebene ebete ebeno wamina nopono wamina tanalo magumulo ubi ma kunu iyatiya,

10 ebete me tetelo ebeno sosi epagodolo ebeno mulo tanalono iyaiya wadewade tanalo kawokalilaema:. Iyo, ebe ubila ebe tanalodo Unu Duliyomololo dilukuliona ebe nopopi magumulo piyate elawoelawonomoma: deda:ona ega:walo piyate elawoelawodopoma: deda:ona, ibi bilibilinomate ebeno mulo tanalo wadenomamo kuima:.

11 Ebema: nanitabola, Godote iyalo tetenomolo kebe tanalote pemaigama: ubi diyatiya, ulama epetapi bilibilinomate eba petolamelo woki iyakobi midia:no ebete me tetelo aimano Kawodawa Ya:su Kelisokono woko magumudo ebe tanalo nanitabonomolo osiyodiliya.

12 Ebema: kalakala kawonomola, ale ebe magumulo eba ilukulinalo ebe nanitabokobi midi tanalodo ale Godokono ololo apuamo pelaema: tolea:noma: eda:onama:, iyo, gigiyute atamo a:iyamidalo itana.

13 Ebe mabuma: na Polote la: analemata, la:le naimano temeteme tanaloma: la:imano nanitabokobi midi magumulo elawoa:noma: akoeda:oala:, mabu naimano temeteme tanalate la: nanitabolo walubilinakota la:le Kelisoko mabuma: kamamawenama:.

Nanitabokobi Midipiate Kelisokono Kawo Nilakapo Tanalonomo Kiyatawaoma: Polote Tabo Da:kiyawaiya

14 Me mabuma: tete bilibilinomo epetapilo nale
Nabiwi Godokono ololo apuamo pupamo pokolite
la: mabuma: ebe na:petoweomenakomo,
15 mabu nanitabola, piyate Unu Duliyomololo
dilukuliona ega:walo piyate me opolo
dilukuliona, Godoko ebe ibi bilibilinomono
Nabiwila, iyo, ibi bilibilinomono igilote ebe
kapiyagodone pena.

16 Ebene nale Godoko na:toweomenakomo,
ebete ebeno Uliyanano elawo ikame
tanalodo la:imano tepo magumuno woki
ka:kodakodailaema:. Iyo, ebe modobola la:
kowalubilitama:, mabu kebe dogodogo tanalate
ebeno wade Alonomo Duliyomololo da:pola:na,
ebete ebe wadewade tanalamo epono tepo
magumu owalubilinako.
17 Ega:walo nale ebe walo
na:ka:toweomenakomo, la:le Kelisoko
nanitabokobi eba midinalo ebete ebe tanalodo
la:imano tepo magumulo kokolinama:. Numa:la:,
nilakapo kimalagidilo tanalo ebe wade
pali damela keba kunula:ka: eba kunula,
ebema: nale tanalo idima: Godoko ma kunu
ka:toweomenakomo, ebete la: eba walubilinalo
la:imano tepo magumuno dolodolote ebeno
nilakapo damela magumamo na:toamene, iyo,
modobola nilakapo kimalagidilo tanalo kapiyate
la:imano osiyodilole tanalo bilibilinomono
mabuma: neda:namene.
18 Eba kunu la:le Godokono epo bilibilinomo
epetapiago woki wadenomamo kelaemamota,
Kelisokono nilakapo kimalagidilo tanalote ka-
wonomoma: deda:na ebe tanalo la:le kapimiya

kiyatawaema:. O ebeno nilakapo beda: ka-
wonomola:ka:, iyo, ebe nilakapo tanalo lumagi
idite modobutima: iyaiya modobulatole gabo
nipo olena!
19 Ebema: numa:la:, me opo epo epetapiate
Kelisokono nilakapo tanalono magumu
nanitabonomolo a:kiyatawaonakoma:na:,
wiyasiya nale Godoko na:toweomenakomo,
ebete la: eba walubilinalo la:le ebe nilakapo
tanalo wadenomamo kiyatawaema:. Nanitabola,
me ebe gabodo ebete ebeno wade okoli
tanalamo la:imano tepo magumu kawonomamo
detabokailamelelametamene, ebe tetelo la:imano
osiyodilole magumulo la: ebe keba kunula:ka: eba
kunu nanitabonomolo keda:omamota.
20 Ebema: kalakala kawonomola, aimano tepo
magumuno modoboa: tanalo ka:modoboilaema:
ale aimano ubi alomo magumulo kebe wadewade
tanalo uwatema: Godoko dananakoma:, ebe mod-
obola ebe tanalo bilibilinomo atamo ikaeaema:,
iyo, ebete atamo modobonomolo ikaeamete walo
tete idilo gito ka:kikaeaemene, mabu ebeno
elawo tanalote aimano tepo magumulo woko
bosiyodilona.
21 Ebema: me opono uwomu tete pea:no,
modobola Kelisokono sosi epate ebe magumulo
eba ilukulinalo ibino woko osiyodilo tanalo
magumudo Godoko nowalogonakoma:na:, iyo,
uwomua: uwomua: tetelo amama tanalote ebe-
godolo nitanamene! Me tabo nanitabonomola,
taula!

4

Nanitabokobi Midipi Bilibilinomate Kelisokono Kapiya Apema: Deda:ona

1 Ebema: nale aimano Kawodawano woko osiyodilo tanaloma: gabamanino idoko motolo eba okolinalo la: ma kunu toweolaemata, Godote la: ebeno ubilo kowapata:lama:wenama: deka:la:mitiyala, modobola la: eba kunu ebeno wadewade ga:limapi gudima: neda:oniyala:.
2 Ebene la:imano taneba magumulo idite idi nilakapolo demalagidilona, ebe tanalo kawokalima:ema: modobola idite iditamo samamo akodowaonakala:, iyo, modobola la: a:ka:tuwa: la: opamo alomawete epetapiatamo temeteme ikalamea:noma: eba eda:onalo epetapino tanaloma: ubia: tabo samamo akogelanakala:.
3 Numa:la:, Godokono Uliyanate la:imano tepo magumamo diyatilametana ebe milote la: kapiya epoma: midilinata, ebema: la:imano wokilo la:le kapiyama: eda: tanalo wade tanalonomoma: eba gelanalo, la:imano osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo gabo wadenomamo numinakiyala: ebe tanalote la:godolo nanitabolo kitanama:.

4 Nanitabola, ale kebe wade tanalo uima: olowiolo dilukulinama: ebe tanalo kapiyala, iyo, Godote a eka:miya ale aimano ilukuli magumulo ebe tanalo kapimiya kemakopelenama:. Ma kunu a ebeno epo kapiya ape keba kunula:ka: eba kunula, ega:walo a magumulo woko dosiyodilona ebe Uliyana atumu ebe kapiyanomola.
5 Iyo, aimano Kawodawa ebe atumu kapiyala, aimano nanitabokobi midi tanalo ebe kapiyala, ega:walo aimano watowatopiate a kebe obamo

dowaduba:midaoiya ebe obo atumu ebe kapiyala.
6 Ega:walo aimano Nabiwi Godoko ebe kapiyala, iyo, me opo epo bilibilinomate ebegodone pawokalaiya, ebema: ebe kapiyate ibi bilibilinomono Watodawama: eba eda:nalo, ibi bilibilinomagodolo ebeno woko osiyodilona, iyo, ebete ibi bilibilinomo magumulo bokolina.
7 Ega:walo me tanalo idila. Kelisote Godokono iyaiya woko ado kosiyodilolenama: ebete idi kapiyatamo iyanomo elawo idi ikamete, idi kapiyatamo iyanomo elawo idi a:kikamiya, a bilibilinomatamo nilakapolo eba kunu ikaeamoiya, iyo, ebete ebeno ubi tanalo atamo keba kunu kiyatiyale, ebete woko osiyodilo tanalono elawo atamo iyaiya eba kunu ikaeamoiya.
8 Nanitabola, Godokono Bukalo tabo idite ebe tanalo ma kunu awokalimina,

“Godokono Alibodawa Kelisote
me opo epo kowalubilima:
ebeno iyaiya tanalo
iba:tamo nilakapolo gito ikalamoliya.
Iyo, piyate eba:go da:gowelaonamiya,
ebete ibino wato kikopu lawete,
ebene ebeno amama baiamo da:nodoliya,
ebete ebeno epatamo
iyaiya nilakapo tanalo ebo ikalamoliya.”

9 Ebema: modobola la: me tabono magumu wadenomamo ma kunu nemalagidilala:. Kelisote ebeno amama baiamo nanitabonomolo odoliya, mabu dopamo ebete ebe a:ka:tuwa: da:pesoma:

midite me opono aːelao epono opamo gito ni-
wisigiya.
10 Iyo, potele aːe magumamo daːniwisigiya, ebe
walone tetelo tobolo ununomamo ebeno amama
gobebobo laemaː daːnodoliya ebe atu dawala.
Ebemaː ebete Kawo Elawodawano gobebobo eba
kunu daːnelawiya, ebe tetelo ebete Unu Duliy-
omololo egaːwalo me opo kawonomolo kebe
wadewade woko iyalo tetenomolo dowagilamiya,
ebe iyaiya woko bilibilinomo opoliyalemaː tabo
ebo iyatiya.

11 Ebemaː ebete ebe woko kopoliyadigalemaː,
ebete ebeno iyaiya woko osiyodilole tanalono
elawo me opo epatamo nilakapolo ikalamoliya.
Iyo, ebete epetapi eba nalibolelo ibaːtamo
elawo ikalamiya ibaːte iyaiya opolo ebeno nani
sosi kapiya kaːnowagilimaː, egaːwalo ebete
Godokono woki awokalimipiatamo elawo idi
atumu aːkikalamiya ibaːte woko wadenomamo
kosiyodilonamaː, egaːwalo ebete ebeno Wade
Tabo atapiatamo elawo idi atumu aːkikalamiya
nanitabokobi midiaːpiate ibaːgodone nanitabo
tanalo kolowiomaː, egaːwalo ebete iyaiya pasta
egaːwalo Godokono Buka apuno iyaiya tabono
magumu iyatulamepi ibi bilibilinomatamo elawo
idi atumu aːkikalamiya.
12 Numaːlaː, ebete ebeno iyaiya elawo
Godokono epatamo eba kunu ikalamoliya,
mabu ebete ebeno ubi iyatiya ibi bilibilinomo
elawokobi eba midililo ibaːte me opolo ebeno
iyaiya woko kosiyodilolenamaː, iyo, me
gabodo ibi bilibilinomate kapimiya Kelisokono
apemaː eba edaːonalo ibino nanitabokobi midi

magumulo wadenomamo kapepeoma:na:.
13 Ebema: a bilibilinomate eba kunu aimano
nanitabokobi midi tanalono osiyodilole
magumulo kapiya eponomoma: eba eda:onalo,
a kapimiya Godokono Guduno tanalo
nanitabonomolo ebo kiyatawaomalema:.
Nanitabola, ale aimano wokilo kawokawo
kelatala apepeo epoma: deda:oma:, Kelisote
ebeno tuputupunomo osiyodilole magumulo
keba kunu kokolinale, ale eba kunu aimano
osiyodilole magumulo ebe keba kunula:ka: eba
kunu nanitabonomolo bilukulionama:.

14 Ebema: numa:la:, a:da: elemasigi dubate ib-
ino mulo wokiamo epo kuba gabamo iyaiya ma-
gatalema: eba wagelenalo, piyate ibino tabamo
da:tudila:onaka ibi daedale gudi keba kunula:ka:
eba kunula. Iyo, awate iyaiya apune alogo tetelo
kawokawo ulate iyaiya keba kunu kemaimion-
ake, ebe epo eba kunula mabu iba:te ibino woki
magumulo woki netewama: eda:ona. Wiyasiya
ale aimano nanitabokobi midi magumulo egege
gudima: eda:o tanalo datepama:, ebe tetelo ale
a:da: elemasigipino iyatulame tanalamo walo
a:ka:gudima:,
15 iyo, ale wiyasiya aimano ilukuli magumulo
epetapi nilakapolo eba malagidilolenalo, idite idi-
tamo Godokono nani tabono iyaiya tanalo kapiya
ebo kiyawaonakoma:. Ebe gabodo ale wadeno-
mamo apepeote aimano osiyodilole tanalo bili-
bilinomo magumulo Kelisoko keba kunula:ka: ale
eba kunu keda:omalema:, mabu a sosi epo Ke-
lisokono apema: eba eda:onalo ebe aimano apeno
watoma: eda:na.

16 Nanitabola, ogiliate apeno iyaiya apuapu wadenomamo moga:lamolete, ebene ebe apeno apuapu iyaiyate ibino ape kapiya magumulo eba pola:nalo ibino iyaiya woko modobolo osiyodilolena. Ebema: numa:la:, Kelisokono nilakapo tanalo ebe ebeno apeno ogili bilibilinomo keba kunula:ka: eba kunula, iyo, ebe nilakapo tanalote sosi magumulo eba itanalo, sosite nanitabokobi midi magumulo wadenomamo apete iyaiya woko osiyodilolema: elawonomoma: ebo keda:mene.

Nanitabokobi Midia:pino Ilukuli Tanalo Ega:walo Nanitabokobi Midipino Oli Igilago Ilukuli Tanalo

17-18 Ebe mabuma: nale la: Kawodawa Kelisokono mailamo eba analelo me tanalo idi kawo tanalonomoma: gemo, nanitabokobi midia:piate keba kunu kilukulione, la:imano ilukuli magumulo ibi keba kunula:ka: eba kunu akoeda:oala:. Numa:la:, ibino tepo magumulo idoko kawonomote itana, ebema: ibino wokiate ibi kuba gabamo eba magatalelo gabo uwomu tetelo wade tanalo idi a:ka:nuima:na:. Iyo, iba:te Godokono nanitabo tanalo ubia:noma: eda:ote, wiyasiya daedale woki uwatete ibino tepo magumuno woki eba kodakodailamelo, ibi a:ka:tuwa: ibi Godogodone ebo iyailiya ebeno wade igilo kelaema:.

19 Ebema: dopamo iba:te kuba osiyodilole magumulo kebe ilipo tanalo diyatawaonakiya, me tetelo atu iyaiya kuba tanalo eba osiyodilolelo iba:te ilipoa:noma: eda:ona. Eba kunu iba:te ibino wokilo kawonomamo malagidilolenalo, kateneno ubi tanalamo tudila:olo ibino apa:mo iyaiya

ilipo tanalo kosiyodilolenama:, iyo, iba:te ebako kuba osiyodilolema: ibino iyawa kawonomote bitana.

20 Eiye, la: Kelisogodone ebako kuba okoli tanalo kiyatawawea:!

21 Nanitabola, la:le Ya:sukono tanalo wadenomamo olowimata, ebene la: ebe nanitabokobi eba midinalo, ebegodolo ditana ebe nanitabo gabono iyaiya tanalo ebeno wokopiate la: ebo iyatulamiata.

22 Ebema: la: dopamo keba kunu kilukula:wenaima, ebe tagala ilukuli tanalono kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo na:pupukulama:la:. Numa:la:, ebe tagala ilukuli tanalote la:imano a:da: elemasigi ubi tanalodo ele gabo la:tamo eba odidilo la: ebo kubailamenamiyata,

23 ebema: Godote la:imano tepo magumuno woki olinoma: ka:midilima:, modobola la: okoli bai ebetamo nikamiyala:.

24 Iyo, modobola la: ebeno oli okoli tanalono osiyodilole tanalo nuwatiyala:, lumagite wadewade kaliku ka:pupulioma: kalakalago duwatenako eba kunu. Nanitabola, Godote ebe oli okoli tanalo a nanitabokobi midipi mabuma: osiyodiloamiya ale ebe keba kunula:ka: ebako epoma: keda:onama:, ebema: kebe tetelo ale ebeno oli okoli magumulo nanitabolo dilukulinama:, ebe tetelo me opo epate ebeno nanitabo tanalono tuputupu ega:walo talena okoli tanalo ado wadenomamo kuima:na:.

25 Ebema: nanitabokobi mididawa, a:da: elemasigi tabo walo akokiyawala:. Modobola

a:ma: wiyasiya a:ma: niyakabolo dokolina ebe lumagitamo nani tabono iyaiya tanalo kapiya na:kiyawaonakiye, mabu a nanitabokobi midipi bilibilinomate Kelisokono apema: kapimiya eda:onama:.
26 Ebema: a:ma: tanalo idima: da:dowaemene, a:ma: nanisiwale! Dowa tanalote ele gabo odidi tanalodo a:ma: kubamo magatama: modoboa:, ebene kebe tetelo dowa tanalote a:ma:godolo demaigamene, modobola samamo nolopoligadigamene. Iyo, kebe egelalo dowa tanalote a:ma:tamo da:pemene, modobola ebe atu egelate niwisiga:no a:ma: dopamo a:imano dowa tanalo iyabaiamo niyatiye,
27 mabu nanitabola, a:ma: me osiyodilo tanalodo Saitanatamo okoli bai a:kikama:emene.
28 Ega:walo me tanalo idila. Kebe lumagite epetapino inamabu ega:walo mani pilolo dopamo duwatenaki, ebete ebako kuba osiyodilo tanalo atepate ebe a:ka:tuwa: ebeno kotamo nanitabo woko nowagilimene. Nanitabola, mani woko osiyodilo magumulo ebe a:ka:tuwa: ebeno iyaiya modoboa: tanalo modobokobi eba midililo, gabote ebegodolo ka:kitanamene ebete nigologolopi atumu ka:kowalubilima:.
29 Ega:walo a:ma: kubakuba tabo akokiyawaon-akala:, modobola a:ma: wiyasiya wadewade walubi tabo kapiya na:kiyawaonakiye, iyo, ebako tabo kiyawao tanalote a:ma:godolo eba itanalo, olowiopiate ibino modoboa: wokino tanaloma: wade walubi buwatenakoma:na:.
30 Ebene la:imano osiyodilole magumulo la: Godokono Uliyanatamo temeteme ikaema: mod-

oboa:, mabu Godote ebe la:tamo ikalamiata, ebete la: magumulo eba okolinalo Godokono pukalama: keda:nama:. Iyo, ebe pukalate la: ma kunu iyatulamenata, la:le ebeno gudima: eda:onamata ebema: ebeno Wade Egelate la: mabuma: nanitabonomolo kemaigamene, ebe Egelalo ebete la: me opono temeteme tanalo bilibilinomo magumune kowagailima:ta.

31 Ebema: modobola la: iyaiya dowa tanalo bilibilinomo na:pupukulama:la:, ma kunu la:le lumagi idino tanaloma: la:imano tepo magumute kakama: akoeda:onakala:, ega:walo la:imano tepo magumulo ela tanalote akomaiganakala:, iyo, la: lumagi iditamo ilipo ikaema: elawo tabo ega:walo ebe malogo tabo akogelanakala:, ega:walo la:imano ubi tanalo akoiyatinakala: gabo idido ebe kubaima:.

32 Wiyasiya modobola la: magumulo idite iditamo nilakapo eba awokalimilo la:le epetapino temeteme tanaloma: la:imano tepo magumu akokodakodailama:la:, iyo, kebe tetelo lumagi idite kuba dosiyodilomene la: ebeno kuba egebolema:wete na:dodomatimiyala:, Godote la:imano kuba Kelisoko magumulo egebolelametate keba kunu ka:dodolomatililametiyala eba kunu.

5

Alo Magumulo Dilukuliona Ebe Epono Tanalo

1 Nanitabola, la: Godote kawonomamo demalagidiloletana ebe gudilata, ebema: modobola la: la:imano ilukuli magumulo ebe keba kunula:ka: ebako epoma: neda:onala:.

2 Numa:la:, Kelisote a:e magumulo ebeno
ape kalimagono inamabu keba kunula:ka: eba
kunu midite ebeno igilo a mabuma: Godotamo
dikamiya, Godote ebe tanalo wade nibo inamabu
ikame tanaloma: giya. Ebe mabuma: Kelisote
atamo ebeno kawo nilakaponomo keba kunu
kawokalimiyale, modobola la: eba kunu atu ni-
lakapo magumulo nilukulinala:.

3 Numa:la:, la: Godokono tuputupu epolata,
ebema: me iyaiya kuba tanalo la:godolo
akopola:nala: — kamiyale ega:walo buwelemele
pilo tanalo, apa:mo iyaiya ilipo osiyodilole tanalo,
ega:walo mani kawonomamo malagidilo tanalo.
Iyo, ebakobako kuba osiyodilole magumulo
kuba da:peso idinomote la:godolo akoitanala:,
nanitabokobi midia:piate la:imano ilukuli
tanaloma: kuba tabo gelakapoma:.

4 Ega:walo la: iyaiya daleya woki awokalilaema:
tabo akokiyawaonakala:, iyo, epetapino ilipo
osiyodilole tanaloma: tabo gela:no modobola la:
wiyasiya iyaiya tetelo kalakala tabo Godotamo
nowadipalatelenakiyala:.

5 Ebema: modobola la: me tanalo wadenomamo
nemalagidilala:. Piyate kamiyalela buwelemelela
iba:tamo pilo tanalo dosiyodilolenaka, ega:walo
piyate ibino apa:mo iyaiya ilipo tanalo
dosiyodilolenaka, ega:walo piyate mani
kawonomamo demalagidilona, ibi bilibilinomo
magumulo idite Kelisoko ega:walo Godoko ibi
netewapino Kawo Elawodawano tanalodo wade
walubi tanalo idi a:kuminakomene. Numa:la:,
potele mani kawonomamo demalagidilona,
ebeno tanalo ebe ida:da:li amamalateledawano

tanalo keba kunula:ka: eba kunula.

6 Ebema: la: magumulo idite maigate me opo
epono daedale wokiamo la: a:da: masigilima:
dowagelemene, la: ebeno tabo ako-olowiala:.
Nanitabola, nale kebe iyaiya kuba tanaloma: la:
kawiya kanaletama, ebako osiyodilole tanaloma:
Godokono kawo dowa tanalonomote ka:pemene,
iyo, piyate ebetamo tudila:oma: ubia:noma:
deda:ona iba:te kuba wiya kelaema:na:.
7 Ebe mabuma: la: ebako epago tanalo idi osiy-
odiloa:no iba:go akokapiyala:.

8 Nanitabola, la: dopamo idoko magumulo
ilukulinaimata, wiyasiya la: idoko magumune
pemaimiawete me tetelo aimano Kawodawano
alo magumulo ilukulinamata, ebema: la: alono
gudima: eba eda:onalo modobola la: alo magu-
mulo wadenomamo nowapata:lamenala:.
9-10 Iyo, la: Kawodawa Godoko
kekalakalaima:ema: la:imano osiyodilole
magumulo gabo wadenomamo numinakiyala:,
mabu numa:la:, piyate alo magumulo nanitabolo
dilukuliona, iba:godone wadewade da:imi
bilibilinomate pemaimionaka, ega:walo
iba:te Godokono tuputupu okoli tanalo eba
awokaliminalo ebeno nani tabono iyaiya tanalo
ebo kiyawaonaka.
11 Ebe mabuma: piyate idoko magumulo
dilukuliona, la: ebe epono osiyodilole tanalamo
iba:go akokapiyala:, mabu ibino osiyodilole
magumune wade da:imi idite kapemaiganakoa:.
Modobola la: wiyasiya Godokono alamo ibino
osiyodilole tanalo na:pukuilamiyala:, epo

epetapiate ebe kuba tanalono temeteme magumu
wadenomamo kuima:,
12 mabu nanitabola, tuputupu lumagite tabo
gema: ilipokobi kolowimene iba:te diya gabodo
dosiyodilolenaka ebe tanaloma:!
13 Ega:walo me tanalo idila. Epate dowami-
nalena Godote ebe tanalo bilibilinomo wami-
nale magumune ebeno alamo kowaulatelemene,
iyo, ebe tanalono nanitabo magumu ebo ka-
wokalaoma:na:,
14 ebema: me opono tanalo bilibilinomo magu-
mulo alote kebe tanalo da:pukuimene epate
wadenomamo kuima:na:, wamina magumulo
walo a:kitanamene. Me mabuma: Godokono
epate mulo tabo idi ma kunu gelana,

"U dowatawita, a:ma: nemaiga!
A:ma: a:e magumune pemaigawete
igilo walo da:kelawa:emene,
Kelisokono alote
a:ma: ebo ka:pukuima:ta."

15 Ebema: modobola la: mulo woki epoma:
eba eda:onalo la:imano osiyodilole tanalo wade-
nomamo nemalagidilolenala:, iyo, muloa: epo
akoibamilatela:la:.
16 Numa:la:, me opo kawonomolo me tete
nanitabokobi midia:pino kuba osiyodilole
tetema: eda:na, ebema: Godote kebe wadewade
tete la:tamo dikalametanaka, modobola la:
ebe iyaiya tetelo wade walubi tanalo epatamo
nosiyodilolenakiyala:.
17 Ebema: la: daedale epoma: eda:oa:no, wiyasiya
Kawodawa Godote la:le kosiyodilola:ema: ebeno

ubi tanalo keba kunu kiyatinale, modobola la: ebe iyaiya tanalo wadenomamo niyatawaonala:.

18 Ega:walo me tanalo idila. La: elawo gala:ipi da:imi obo kawiya akoniala:, mabu la: eba kunu dowagela:ema, la:imano nio tetelo daedalema: eba eda:olo la: a:ka:tuwa: la: ebo ka:kubailaemamota. Modobola la: wiyasiya Godokono Uliyanano tanalo kawiya na:nionakiyala:, ebete la:imano tepo magumu wadenomamo ketabokailaema:.

19 Ebema: la: la:imano tepo magumulo iyaiya oale alapio tanalamo Godoko wadenomamo namamatenakiyala:. Iyo, ma kunu Godokono Bukano Sam Oale bukalo da:pola:na ebe oale, ega:walo nanitabokobi midipiate Godokono anoano tanalo awokalilaema: dosiyodilolenaka ebe oale, ega:walo ebeno Uliyanate la:imano tepo magumamo dalomonako ebe oale, la:imano iyaiya tetelo epetapiate epetapi ebe iyaiya oaleno tabamo eba waluba:tiuilo la:imano Kawodawatamo balapionakomata.

20 Ebene la:le aimano Kawodawa Ya:su Kelisoko waloma:ta tanalo kawokalima:ema:, modobola la:imano ilukuli magumulo kebe iyaiya tanalate la:tamo ka:pemaimione, la: ebe tanalo bilibilinomoma: Nabiwi Godotamo kalakala tabo nowadipalatelenakiyala:.

Nanitabokobi Mididawa Dubu Ega:walo Ebeno Kamiyale Iba:te Keba Kunu Na:kokolionama:na:

21 Ebema: nanitabokobi midipiala:, la: Kelisotamo eba tudila:olo, ebe unamo kadipata:ema: modobola la: magumulo idite iditamo nilakapolo na:tudila:onakiyala:.

22 Ebema: modobola la: nanitabokobi
midipi kamiyala:te la:imano awiatamo
na:tudila:onakiyala:, la:le Kelisotamo keba kunu
ka:tudila:wenama eba kunu.
23 Numa:la:, Kelisote sosi magumulo
nanitabokobi midipino watodawama: keba
kunu keda:nale, eba kunu dubute ebeno
kamiyaleno watodawama: keda:na, wiyasiya
modobola la: dubate me tanalo idi wadenomamo
nemalagidilala:, sosi epate Kelisokono apema:
eba eda:onalo, ebete ibi mabuma: ebeno
nilakapo kawonomo awokalimite ibino Igilo
Mula:ledawama: ebo ediya.

24 Ebema: sosi epate Kelisotamo keba kunu
ka:tudila:one, modobola kamiyala:te atumu ibino
awiatamo eba kunu na:ka:tudila:onakoma:na:.
25 Wiyasiya nanitabokobi midipi dubala:, la: me
kawo tanalo idi akododomatiala:. Kelisote sosi
epo nilakapolo eba malagidilolenalo ibi mabuma:
ebeno igilo iyabaiamo keba kunu kiyatiyale,
modobola la: eba kunu la:imano kamiyale ni-
lakapolo nemalagidilolenala:.

26 Numa:la:, Kelisote ebeno igilo iyabaiamo iy-
ati tanalodo ebete sosi epo gito uwatiya, iba:te
Godokono talenapima: eba eda:onalo ebeno woko
kosiyodilonama:. Iyo, Kelisote ebe epono kuba
osiyodilole tanalo ega:walo ibino tepo magu-
muno daleya woki ebeno tabono iyaiya tanalamo
ukulaolenomo dukulaoliya, iba:te olioli epoma:
ebo eda:iya, epate mala: ikila: tanalodo molo-
moloa:noma: keba kunu keda:onake eba kunu.
27 Nanitabola, Kelisote ebeno ubi tanalo
ma kunu iyatiya, ebeno woko osiyodilo
tanalodo sosite agalu buwelema: deda:mene,

ebene ebe a:ka:tuwa: ebe wade pukuilame sosi ebeno kamiyalema: kaidimene. Ebema: ebe kamiyalegodolo kuba idi da:pesonomote a:kitanamene, iyo, ebete dubu idino tanalo iyatawa:no tuputupunomolo eba okolinalo, ebete da:pulinako ebe kaliku ebe daleya: wade kalikunomola, ebeno a:la:uwa:da:le beda: kawonomola:ka:!

28 Ebema: modobola nanitabokobi midipi magumulo dubu idite ebeno kamiyale nilakapolo nemalagidilonamene, ebe a:ka:tuwa: ebeno ape keba kunu kemalagidilonale eba kunu. Numa:la:, dubute kamiyale daidimene ebe tetene wagilimite ibino ilukuli igilote kapiyama: keda:mene, ebema: kebe tetelo ebete ebeno kamiyale demalagidilona, ebe atu gabodo ebe a:ka:tuwa: ebe na:kemalagidilona.

29 Nanitabola, me opolo dubu idite ma kunu kokolina:, ebete ebeno apeno iyaiya modoboa: tanalo ulame tetelo ebe a:ka:tuwa: ebe kowalubinakoa:. Ao, dubuno osiyodilole tanalo eba kunua:. Kebe tetelo bae kape tanalote ibi dulame, ibi a:ka:tuwa: ibi walubilima: bae okalimiote ebo naonaka, ebema: modobola nanitabokobi midipi dubate ibino kamiyaleno iyaiya modoboa: tanalo magumulo ibi atumu na:kowalubilinakoma:na:. Numa:la:, Kelisote a sosi epo kawonomamo eba malagidiloenalo ebete a eba kunu walubinako,

30 mabu a nanitabokobi midipi bilibilinomo ebe ebeno apeno iyaiya apuapula.

31 Ebene Godokono Bukalo tabo idite ma kunu itana, “Me mabuma: dubute ebeno menokola nabiwila miyapate ebeno kamiyala:go kapiyama: keda:mene.”

32 Numa:la:, me tabono magumu tanalo idite
waminalo ditana, nale ebe tanalo la:tamo ma
kunu awokalimo, sosi epo ebe Kelisokono
kamiyalela, ebema: nanitabokobi midipi
ega:walo ebe iba:te kapiyama: nanitabonomolo
eda:na.
33 Ebema: la: naimano dopo iyatulame tabo
eba lawelo, me netewa kawokawo tanalo atumu
na:kemalagidilola:la:. Dubute ebe a:ka:tuwa: ebe
keba kunu kemalagidilonale, modobola ebete
ebeno kamiyale eba kunu nemalagidilonamene,
ega:walo kamiyalete ebeno tepo magumuno wok-
ilo ebe a:ka:tuwa: ebe opamo eba iyatilo ebeno
awi unamo nadipatenakomene.

6

Nanitabokobi Midipi Gudi Ega:walo Ibino Nabila Menokobila Iba:te Keba Kunu Na:kilukulinama:na:

1 Guda:la:, modobola la: la:imano nabila
menokobila iba:tamo na:tudila:onakiyala:, mabu
Godote ebe tanalo tuputupu osiyodilo tanaloma:
gena.
2-3 Iyo, Godote Isalaela epatamo kawo
totomu tabo idi ma kunu ikalamiya, “A:imano
nabiwila menokola ibino tanaloma: kuba tabo
kiyawaoa:no iba:tamo na:tuduwatanakiye.”
Ebene ebete walo na:kegiya, “Me totomu
tabamo tuduwata tanalodo a:ma: wade
walubi tanalo nagodone ma kunu kelaema:ta,
a:ma:le tete geyageyanomolo wade opolo eba
okolinalo tanalo bilibilinomo magumulo nale
a:ma: wadenomamo bowalubinakomata.”
Ebema: numa:la:, Godokono Totomu Tabo

bilibilinomo magumulo me totomu tabo ebe dopo totomu taboma: ediya, lumagino tuduwata tanalodo Godote ebetamo wade walubi tanalo kiyatinakoma: nanitabolo egiya.

4 Ega:walo la: piyate nabima: deda:wenama, la: la:imano gudino iyaiya osiyodilole tanaloma: ibi tete bilibilinomolo kawiya akoanalenakala:, iba:te ibino tepo magumulo la:tamo dowaokapoma:. Modobola la: wiyasiya Kawodawa Kelisokono iyatulame tanalamo ibi eba totomulatelenalo ibino kuba osiyodilole tetelo iba:tamo modobo wiya nikalamenakiyala:, iba:te nanitabokobi midi magumulo wadenomamo kapepeoma:.

Nanitabokobi Midi Wokopi Ega:walo Ibino Woko Namutupi Ibino Osiyodilole Tanalo

5 Ebene kawokawo wokopi dubate la: kebe epo maniamo duwatetiyala la:le ibino wiya: woko kosiyodilola:wenama:, ebe dubate me opolo la:imano woko namutupima: eba eda:onalo, modobola la: la:imano wokilo ibi tolelamelo ibi unamo wadipalatela:wete iba:tamo na:tudila:onakiyala:, la:le Kelisotamo keba kunu ka:tudila:wenama eba kunu. Iyo, modobola la: la:imano tepo magumulo kuba woki idi wamina:no woko nanitabonomolo nosiyodilonakiyala:.

6 Ega:walo woko osiyodilo magumulo la: ma kunu akomalagidilala:, woko namutudawate natamo kekalakalama:, ebete na dunamita ebe kapiya tetelo nale woko wadenomamo osiyodilonakomo. Ao, eba kunua:. Woko namutudawate la: ulame tetelo ega:walo

ulamea: tetelo, modobola la: Godokono ubi tanalamo tudila:olo, la: a:ka:tuwa: la: Kelisokono wokopima: eba gelalo la:imano tepo magumuno elawo kawonomamo woko ebo nosiyodilonakiyala:.

7 Iyo, la:le la:imano woko nanitabo kalakala tanalago osiyodiloma: modobola, mana: me opo epo kalakalailaema:, la: wiyasiya aimano Kawodawa Kelisoko kekalakalaima:ema: woko wadenomamo nosiyodilonakiyala:.

8 Ebema: piyate wiya: wokopima: deda:ona ega:walo piyate mani woko dosiyodilona, modobola la: bilibilinomate me kawo tanalo akododomatiala:, aimano Kawodawate epo bilibilinomono osiyodilole tanalo eba ulamenalo, ebete wade wokodawatamo ebeno wade wiya nanitabonomolo kikaemene.

9 Ega:walo la: nanitabokobi midipi woko namutupiala:, piyate la:imano woko wiya:no kosiyodilonama: maniamo duwata:wiyama, la: ebe wokopiatamo atumu wade tepo magumuno nilakapo nawokaliminakiyala:, iyo, kebe tetelo iba:te woko modobodopolo osiyodiloa:no, ebe tetelo la:le ibi temeteme wiya ikalaema: akoanala:la:. Modobola la: me kawo tanalo akododomatiala:, la: ega:walo ibi la: bilibilinomo ebe Unu Duliyomololo dokolina ebe Kawo Watodawanomono wiya: wokopilata. Nanitabola, ebe Kawodawate kapiya gabonomodo epo bilibilinomono tanalo tuputupulo kanagilamelelaemene ibino modobo wiya iba:tamo kikalamolema:.

Nanitabokobi Midipiate Saitanago Gowelama:

Kebe Inamabu Ka:pupulinake

10 Ebema: me leta uwomu apulo nale la: ma
kunu analemata, la: aimano Kawodawa Ke-
lisoko magumulo eba ilukulinalo ebeno kawo ela-
wonomo lawa:wete elawonomoma: neda:iyala:.
11 Ega:walo la: nanitabokobi midi tanalono
gowelao magumulo wato kikopu kelawa:ema:,
modobola la: Godokono gowelao inamabu
bilibilinomo na:pupulinakiyala:, ebema:
Saitanakono a:da: elemasigi tanalate
la:tamo da:pemaimioma:na:, ebe tetelo la:
modoboma: keda:omamota la:le kodakodalo
kelamota:wenama:.
12 Numa:la:, aimano gowelao tanalote me opo
epo epetapiatamo kitana:, wiyasiya ale iyaiya
kubakuba uliyana kapiyago gowelaonakoma:.
Iyo, ibi magumulo epetapi elawoelawodopo
uliyanala ega:walo epetapi elawoelawonomo
uliyanala, epetapi me opono idoko magumulo
dowapata:lamena ebe uliyanala ega:walo epetapi
ebe tobolo unulo elawamo dowapata:lamena
ibila.
13 Ebema: la:imano gowelao tanaloma:
Godokono modobo inamabu bilibilinomo
na:pupula:la:, mabu nanitabola, la: ebe
inamabu eba pupulilo, kuba tetete la:tamo
da:pemaigamene, la: Saitanatamo elawokobi
ebo kolowiomamota, iyo, gowelao magumulo
la:le okoli bai ebetamo ikamea:no kodakodalo
kelamota:onamamota.
14 Ebema: nanitabokobi mididawa, a:ma:
kodakodalo eba utinalo ma kunu nolosiyodiliye.
A:ma:le Godokono nanitabo tanalo a:imano
batamu pula:wete na:kodakodaimiye, ega:walo

ebeno tuputupu okoli tanalo a:imano negege
inamabumu ka:pula:wete,
15 ega:walo ebeno milo epatamo dikalamena
ebe Wade Tabo a:imano agowa inamabumu
na:pupuliye, gowelao magumulo a:imano
agowate igiligadigakapoma:.
16 Ebene a:ma:le Godoko nanitabokobi
da:mida:wena, modobola a:ma: tete
bilibilinomolo ebe tanalo a:imano makeyo
inamabumu lawa:wete natanakiye, mabu
nanitabola, a:ma:go da:gowelana ebe
Kubadawate ebeno ela menagono biago
a:ma:tamo da:piyokomene, a:ma: modoboma:
keda:ma:ta ebe inamabu a:imano nanitabokobi
midi tanalamo kodiyobola:ema:.
17 Ebene epono igilo mula: tanalote
Godogodone demaigana, modobola a:ma:
gowelao magumulo ebe tanalo a:imano dibamu
ka:pula:wete, ega:walo Godokono Uliyanano
gowelaono gili akonelawiye, ebe gili ebe
Godokono Tabola.

18 Ebene iyaiya tete bilibilinomolo la:le
iyaiya towetowe tabo gela tanalodo Godokono
Uliyanano elawamo ebetamo negelanakiyala:,
iyo, modobola la: ebe tanalo osiyodiloma:
elawoa:noma: eda:oa:no ebeno iyaiya epo
bilibilinomo ebo nowadipalatelenakiyala:.
19 Ega:walo modobola la: na mabuma: Godoko
atumu ma kunu na:ka:toweomenakiyala:, kebe
tetelo nale Wade Tabo kiyawaoma: wade tete du-
minakomo, ebete natamo wadewade woki mod-
obolo nikanamenakomene. Numa:la:, Godote ebe
Tabono magumu epatamo dopamo owaminiya,

wiyasiya me tetelo ebe ubi niyatina nale ebe
tanalo nanitabokobi midia:piatamo tolea:no eba
awokalimilo iba:te wadenomamo kiyatawaoma:,
20 iyo, nale Wade Tabo iyaiya epatamo atama:
ebete na ebema: ka:na:miya. Nanitabola, ebe
woko osiyodilo tanaloma: nale gabamanino idoko
motolo okolinamo, ebema: modobola la:le towe-
towe tabamo na Godotamo nadipatenenakiyala:,
ebete modobo elawo natamo eba ikanamelo
ebe Tabo kiyawao magumulo nale tolea:noma:
keda:nama:.

Polote Leta Uwomu Apulo Iyaiya Tabo Da:kiyawaiya

21 La: niyaniyata, aimano nanitabokobi midi-
dawa ekawi idi Tikikasite la:tamo da:pemene,
ebete naimano okoli tanalo ega:walo osiyodilole
tanalo bilibilinomo la: ka:pikiyawaolaema:ta.
Nanitabola, ebete Kawodawa Ya:sukono wade
wokodawa idima: eda:na,
22 ebema: nale ebe la:tamo palibomo,
la:le aimano iyaiya ilukuli tanalo ebegodolo
dolowiaema la: kalakala ebo kelaemamota.
23 Ebema: modobola Nabiwi Godoko ega:walo
Kawodawa Ya:su Kelisoko iba:te nanitabokobi
midipi ekaki bilibilinomatamo milo tanalo
ega:walo nilakapo kimalagidilo tanalo eba
ikalamelo ibino nanitabokobi midi tanalo
kawokobi ebo na:midililaema:na:.
24 Ega:walo piyate uwomua: tetelo aimano
Kawodawa Ya:su Kelisoko kawonomamo
demalagidilonama:na:, modobola Godokono
nilakapo tanalote ibi bilibilinomagodolo
nitanamene. Me ebe naimano tabo uwomula.
Taula.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 4 Mar 2024
cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7